

## Referat af møde med haveambassadør Bjørn Gyde Poulsen

den 8. oktober 2016 kl. 11 i Lystholm Plejecenter

Mødet blev afholdt på baggrund af vores ønsker om at få vurderet jorden i ældrehaven på Lystholm og blive rådgivet af en havekyndig. Bjørn startede med at kigge på afgrøderne i haverne og undersøgte jorden ved at prøvegrave i de mindst frodige haver.

Bjørns udmelding var derefter følgende:

Umiddelbart ser det ud til, at vi langt hen ad vejen har gjort det helt rigtige, men det skal understreges, at denne sommer har været helt ekstrem rent vejrmæssigt – den kolde og meget våde april, de særdeles varme og tørre maj og juni og den kølige juli har skabt store problemer for både landmænd og havefolk.

Jorden består hovedsagelig af stenmateriale, grus og sand, og det er sikkert fordi arealet har været brugt til materialeoplag i forbindelse med byggeriet af Lystholm Plejecenter (kan ses på luftfotos i Plejecentret). Mulden er sandsynligvis blevet skrabet af inden arealet blev taget i brug.

Det bevirker, at jorden hurtigt bliver drænet for vand og derfor fremstår meget hård og udtørret – især i tørkeperioder, som vi oplevede det i maj-juni i år.

I forbindelse med nyplantning og såning kan der være behov for at vande, men ellers skal man højst vande grundigt en gang om ugen i særligt tørre perioder, da planterne ellers kun vil udvikle rødder i jordoverfladen og dermed bliver de mere sårbare. Vi undersøger om det er muligt at koble en vandtank mere på den eksisterende - og om vi i særligt tørre perioder fortsat kan rekvirere vand fra Vilhelmsros skolen.

Grubning af arealet er en god ide, men pløjning kan ikke anbefales. Jorden bør graves (et spadestik) og efterfølgende kun kultiveres. Derefter vil det være fint af og til at løsne jorden med en greb eller spade. Hvis man laver smalle gange og nøjes med at træde der, undgår man at jorden bliver trykket og får en hård overflade.

Som udgangspunkt er det slet ikke et problem med småsten i jorden – tvært imod - da de giver struktur og holder lidt på fugten. Det vil være en rigtig god ide at udlægge gødning og evt. noget kompostjord. Gødning bør fortrinsvis bestå af hestemøg, komøg og kompost. Grøntgødning kan foretages ved at tilså haverne f.eks. med kløver, honningurt, morgenfrue og olieræddike. Det kan gøres ved at man opdeler sin have i mindre felter og tilsår dem på skift fra år til år. Kalkning af jorden kan foretages i begrænset omfang og skal ikke foretages af den enkelte. Det sørger vi for inden haverne afsættes igen efter grubningen.

Etablering af "højbede" kan anbefales og de kan dannes af kompostmuld og findelte planterester fra haven. Bente tager kopi af en vejledning, som sendes ud på mail/papir.

Generelt er det en rigtig god ide at findele planterester (*ikke ukrudt*) og vende det ned i jorden med en kultivator.

Det kan være en fordel at så salater og vintergrøntsager i juli/august, da de ofte udvikler sig mest i eftersommeren. Det kan f.eks. være Asiatisk bladgrønt, Bladsennep, Pak Choi, Misuna, Spinat.

Solsikker kan være gode som randbevoksning, da de dels kan virke som læhegn og dels kan bruges til "klatremulighed" for ærter, bønner, latyrus o.lign. Da græskar, squash og lignende planter er meget "sultne", skal der gødes ekstra meget i de bede.

Vi var meget glade for Bjørns besøg og han kommer gerne igen til sommer, når vores haver står frodige og hvis vi har brug for yderligere råd og vejledning.

M.S.L.